

Література:

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-17 // *Голос України*. – 2011. – №110.

2. Розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Концепції Державної цільової програми безпеки польотів на період до 2015 року" : від 05.03.2009 р., № 273-р [Електронний ресурс] / офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=273-2009-%F0>.

3. Наказ Державної служби України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації "Про затвердження Положення про систему управління безпекою польотів на авіаційному транспорті" : від 25.11.2005 р., № 895. – [Електронний ресурс] : офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1503-05>

4. Собакарь А. О. Безпека польотів на авіаційному транспорті: категоріально-правовий аналіз // *Форум права*. – 2011. – № 1. – С. 932-938 .

5. Собакарь А.О. Правове регулювання безпеки польотів на авіаційному транспорті України // *Право і суспільство*. – 2010. – № 2. – С. 72-79.

УДК 342.565.4(043.2)

Розум І.О.,
асистент,

Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ДИСКУСІЙНІ АСПЕКТИ ВЖИТТЯ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПОЗОВУ ШЛЯХОМ ЗУПИНЕННЯ ДІЇ РІШЕННЯ СУБ'ЄКТА ВЛАДНО – УПРАВЛІНСЬКИХ ПОВНОВАЖЕНЬ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

Виходячи зі змісту частини 2 статті 4 Повітряного кодексу України (далі – Кодекс) державне регулювання діяльності в галузі авіації та використання повітряного простору України полягає у формуванні державної політики та стратегії розвитку, визначенні завдань, функцій, умов діяльності в галузі авіації та використання повітряного простору України, застосуванні заходів безпеки авіації, прийнятті загальнообов'язкових авіаційних правил України, у здійсненні державного кон-

тролю за їх виконанням та встановленні відповідальності за їх порушення. В даному аспекті регулятивний вплив суб'єкта публічного адміністрування (котрий здійснюється останнім в межах чітко нормативно – визначених та закріплених: юрисдикційних повноважень, процедур та форм) спрямований в площині створення регламентованих правових наслідків в змісті та структурі матеріально – правового відношення сторін з метою досягнення конкретно визначеного та імперативно – обумовленого правового стану моделі поведінки його суб'єктів. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією межах і відповідно до законів України (частина 2 статті 6 Конституції України). Враховуючи правові приписи частини 2 статті 2 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) до адміністративних судів можуть бути оскаржені будь-які рішення, дії чи бездіяльність суб'єктів владних повноважень, крім випадків, коли щодо таких рішень, дій чи бездіяльності Конституцією чи законами України встановлено інший порядок судового провадження. Забезпечення та гарантування правової можливості реалізації суб'єктивного права суб'єкта публічно – правового відношення щодо оскарження рішень суб'єкта владних повноважень в судовому порядку являються безумовно важливими елементами правової держави. Подання адміністративного позову, а також відкриття провадження в адміністративній справі не зупиняють дію оскаржуваного рішення суб'єкта владних повноважень, але суд у порядку забезпечення адміністративного позову може відповідною ухвалою зупинити дію рішення суб'єкта владних повноважень чи його окремих положень, що оскаржуються (частина 3 статті 117 КАС України). З урахуванням приписів правової норми частини 1 статті 117 КАС України суд за клопотанням позивача або з власної ініціативи може постановити ухвалу про вжиття заходів забезпечення адміністративного позову, якщо існує очевидна небезпека заподіяння шкоди правам, свободам та інтересам позивача до ухвалення рішення в адміністративній справі, або захист цих прав, свобод та інтересів стане неможливим без вжиття таких заходів, або для їх відновлення необхідно буде докласти значних зусиль та витрат, а також якщо очевидними є ознаки протиправності рішення, дії чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень. Як відмічає І. Тимченко [1, с. 14], враховуючи можливість застосування спрощеного порядку вжиття заходу забезпечення позову, передбаченого статтею 117 КАС України, а також можливість зловживання процесуальним правом з боку позивача, очевидним стає відсутність балансу "приватного" інтересу та

"публічного" інтересу держави та суспільства в цілому в спорі про оскарження нормативно – правового акту. Слід також наголосити й на тому, що оскарження рішення суб'єкта владних повноважень за своїм змістом є складним процесуально – правовим інструментом забезпечення суб'єктивного права суб'єкта відповідного матеріально – правового правовідношення, використання котрого впливає на систему прав та законних інтересів невизначеного кола суб'єктів, оскільки за ініціативи одного суб'єкта може бути скасований або змінений елемент правової системи держави, дія котрого поширюється на широке коло осіб, що не приймають безпосередньої участі в розгляді та вирішенні відповідного адміністративного спору. При цьому, звертає на себе увагу й той факт, що поняття "рішення суб'єкта владних повноважень" використано в структурі конструкції правової норми частини 3 статті 117 КАС України в самому загальному його значенні, хоча, як відмічає І. Тимченко [1, с. 14], з усією ймовірністю, малося на увазі рішення суб'єкта владних повноважень, котре носить індивідуальний характер. Виходячи з загальної мети, вжиття заходів забезпечення адміністративного позову – застосування судом, у провадженні якого знаходиться адміністративна справа, процесуально – правових заходів охорони матеріально – правових інтересів позивача, які гарантують виконання прийнятого на його користь рішення, постановленого у зв'язку з поданням адміністративного позову [2, с. 312]. Саме тому, автор статті не погоджується з широким тлумаченням частини 3 статті 117 КАС України (в частині вжиття такого заходу забезпечення адміністративного позову в справах щодо оскарження будь – яких рішень суб'єкта владних повноважень, а не тих (рішень), що носять виключно індивідуальний характер). Враховуючи схожість механізму правового регулювання порядку оскарження нормативно – правових актів в межах правової системи Російської Федерації, потрібно зауважити, що судова практика останньої не визнає можливості зупинення дії нормативно – правового акту в якості заходу забезпечення позову. Необхідно наголосити й на тому, що в Постанові Пленуму Вищого адміністративного суду України від 06 березня 2008 року № 2 Вищим адміністративним судом України вже було висвітлено свою позицію відносно недопустимості застосування положень частин 3 статті 117 КАС України в деяких категоріях справ. Крім того, в площині викладеного, іншим проблемним аспектом застосування правової норми частини 3 статті 117 КАС України являється визначення реальних правових наслідків вжиття такого заходу забезпечення адміністративного позову, як зупинення дії рішення суб'єкта владних повноважень. За-

безпечення позову являється процесуальним заходом тимчасового характеру, спрямованим на недопущення виникнення обставин, що можуть ускладнити виконання судового рішення. При цьому, вжиття заходів забезпечення адміністративного позову повинно відповідати процесуальній меті застосування правового інституту забезпечення позову та не повинно призводити до фактичного ухвалення судового рішення по справі, котрим вирішується адміністративно – правовий спір по суті. Тому, вжиття такого заходу забезпечення адміністративного позову, як зупинення дії рішення суб'єкта владно – управлінських повноважень у сфері державного регулювання діяльності в галузі цивільної авіації чи його окремих положень, що оскаржуються, на підставі частини 3 статті 117 КАС України, за своїм змістом не може призводити до повного відновлення юридичного стану матеріально – правового відношення сторін адміністративно – правового спору, котрий існував до прийняття оскаржуваного рішення, оскільки в такому випадку вжитий захід забезпечення позову слід фактично вважати квазірішенням по справі, котрим фактично задовольняються позовні вимоги позивача.

Література:

1. Тимченко И. О приостановлении судом действий актов субъектов властных полномочий / И. Тимченко // Юридическая практика.– 2008.– №46(568).– С. 14-15.
2. Комзюк А.Т., Бевзенко В.М., Мельник Р.С. Адміністративний процес України: Навчальний посібник / А.Т. Комзюк, В.М. Бевзенко, Р.С. Мельник.– К. : Прецедент, 2007.– 531 с.
3. Постанова Пленуму Верховного суду Російської Федерації від 29 листопада 2007 року № 48 "Про практику розгляду судами справ щодо оскарження нормативно – правових актів повністю чи в частині" [Електронний ресурс] / офіційний сайт Верховного суду Російської Федерації.– Режим доступу : <http://www.supcourt.ru>.